

TRYGVE BRATTELI

Østfold Arbeiderparti, møte i Fredrikstad 12.11.1974.

(Utdrag.)

Tilværelsen fortøner seg i dag som unormal i de fleste land. Hele verden opplever dyptgående rystelser og forandringer. Menneskene har bare delvis oversikt over grunnlaget for disse rystelser, og det rår stor usikkerhet om hva som egentlig er i ferd med å utvikle seg.

Som i verden ellers så også i Norge. Det er en ledende grunntone i moderne arbeiderbevegelse at vi skal møte livets tilskikkelser i solidaritet og samarbeid. Derfor er solidariteten samlingsmerke for den aktivitet Arbeiderpartiet nå setter i gang foran valgåret 1975.

Det er ved solidaritet og samarbeid mennesker kan skaffe seg rimelig trygghet i en urolig verden.

Solidaritetens første bud nettopp nå til de store folkegrupper er å samle seg i et stort demokratisk og sosialistisk parti, med slik styrke at det på trygt grunnlag kan lede utviklingen fram til et bedre samfunn.

Et ledd i tidens politiske rystelser er en oppsmuldring i småpartier. Om dette ikke overvinnes, kan det sette et arbeidsdyktig folkestyre i fare. Et sterkt og samlet Arbeiderparti er den

sikreste garanti for demokratiet i Norge. Med erfaringer fra Europas dramatiske historie i dette århundre, bygger Arbeiderpartiet prinsipielt og praktisk urokkelig på det demokratiske folkestyre. Det skal vernes og videre utvikles til alle samfunns- livets områder.

Det enkelte menneske skal ha trygghet i hverdagens liv. Ingen skal dømmes uten etter lov, og ingen skal straffes uten etter dom.

Arbeiderpartiet har gått i spissen for den utvikling at et politisk parti konkret skal gjøre greie for sin politikk foran hvert valg. Og det skal foran et nytt valg gi regnskap for sin politikk i lys av programmet.

Den nåværende regjering har allerede lagt fram et utførlig regnskap for sin politikk i det første året av stortingsperioden. Dette kommer vi til å fortsette med. Arbeiderpartiet ønsker å stå til ansvar for det program som er dets politiske arbeidsgrunnlag.

Vi ønsker derfor også å stå til ansvar for vår økonomiske politikk i den vanskelige perioden vi nå lever i. Dette er en periode med uvanlig sterk inflasjon, som alle land bidrar til og i sterk grad eksporterer til hverandre.

For våre øyne skjer det store forskyvninger i fundamentene for internasjonal økonomi. Mest dramatisk har vi sett det i prisforskyvningene for olje. De alene gjør kjøperlandene 70 milliarder dollar

fattigere og oljelandene 70 milliarder dollar rikere på årsbasis. Kjøperlandene får betalingsunderskott de ikke vet hvordan de skal dekke, og oljelandene får en valutaflom de ikke vet hva de skal bruke til.

Men oljen er bare ett område. Liknende prissjokk preger også korn og andre råvarer. Samlet utløser det tidens skremmende inflasjon og ryster det internasjonale valutasystem i dets grunnvoller.

Norges høyt utviklede økonomi er basert på at vi importerer og eksporterer nær halvparten av vår årsproduksjon. Vi er tett vevet inn i internasjonal økonomi, og dens bølger slår også inn over våre grenser.

I denne situasjon har Arbeiderpartiet gjort det til et sentralt mål at den disponible realinntekt ikke skal drukne i inflasjonen.

Siktepunktet er at disponibel realinntekt (inntekt + skatt og omregnet for prisstigningen) skal øke med 4-5 % i 1974, og det samme er målet for 1975.

For å få til dette må skattepolitikken formes slik at den tjener dette formål. Det var siktepunktet for skattepakken 1974, og det er målet for skatteordningen 1975.

La dere ikke forvirre av de mange merkelige regnestykker som settes opp om dette. At det nåværende system erstattes av det nye, betyr at staten og kommunene får over 2 milliarder kroner mindre enn de ellers ville gjort. Dette beløp beholder skattyterne.

2 milliarder beholder skattytere med inntekter opp til 70.000 kroner. Det mindre overskytende beløp går til inntekter over 70.000.

Nå vil de fleste etter årets inntektsoppgjør ha vesentlig høyere inntekt i 1975 enn i 1974. Dette ville normalt føre til markert høyere progresjon og trekkprosent neste år. Dette er tatt bort ved skattevedtak, med sikte på en økt disponibel realinntekt med 4-5 % i 1975.

Dette har vi sagt vi vil gjøre, og dette ligger i budsjettoppgjøret.